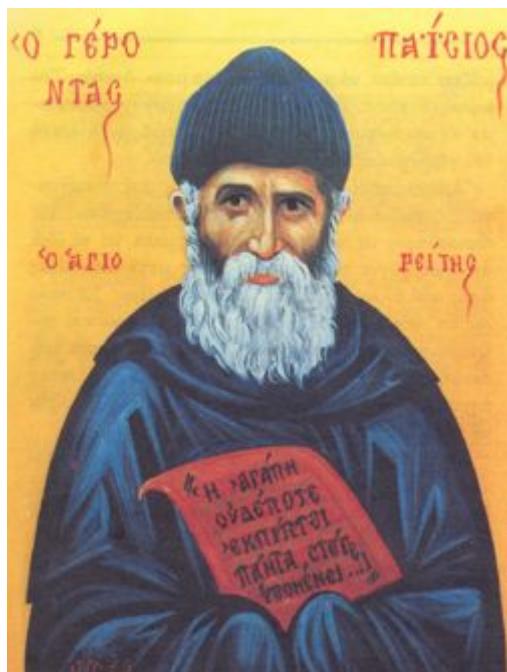

Η μετά Θάνατον ζωή

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Παΐσιος Αγιορείτης / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Οι υπόδικοι νεκροί

-Γέροντα, όταν πεθάνει ο άνθρωπος, συναισθάνεται αμέσως σε τι κατάσταση βρίσκεται;

Ναι, συνέρχεται και λέει «τι έκανα;», αλλά «φαϊντά γιόκ», δηλαδή δεν οφελεί αυτό. Όπως ένας μεθυσμένος, αν σκοτώσει λ.χ. την μάνα του, γελάει, τραγουδάει, επειδή δεν καταλαβαίνει τι έκανε, και, όταν ξεμεθύσει, κλαίει και οδύρεται και λέει «τι έκανα;», έτσι και όσοι σ' αυτήν την ζωή κάνουν αταξίες είναι σαν μεθυσμένοι.

Δεν καταλαβαίνουν τι κάνουν, δεν αισθάνονται την ενοχή τους. Όταν όμως πεθάνουν, τότε φεύγει αυτή η μέθη και συνέρχονται. Ανοίγουν τα μάτια της ψυχής τους και συναισθάνονται την ενοχή τους, γιατί η ψυχή, όταν βγει από το σώμα, κινείται, βλέπει, αντιλαμβάνεται με μια ασύλληπτη ταχύτητα.

Μερικοί ρωτούν πότε θα γίνει η Δευτέρα Παρουσία. Για τον άνθρωπο όμως που πεθαίνει γίνεται κατά κάποιον τρόπο η Δευτέρα Παρουσία, γιατί κρίνεται ανάλογα με την κατάσταση στην οποία τον βρίσκει ο θάνατος.

- Γέροντα, πως είναι οι κολασμένοι;

Είναι υπόδικοι, φυλακισμένοι, που βασανίζονται ανάλογα με τις αμαρτίες που έκαναν και περιμένουν να γίνει η τελική δίκη, η μέλλουσα κρίση. Υπάρχουν βαρυποινίτες, υπάρχουν και υπόδικοι με ελαφρότερες ποινές.

- Και οι Άγιοι και ο ληστής;

Οι Άγιοι και ο ληστής είναι στον Παράδεισο, αλλά δεν έχουν λάβει την τέλεια δόξα, όπως και οι υπόδικοι είναι στην κόλαση, άλλα δεν έχουν λάβει την τέλεια καταδίκη. Ο Θεός, ενώ έχει πει εδώ και τόσους αιώνες το «μετανοείτε ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών», παρατείνει-παρατείνει τον χρόνο, επειδή περιμένει εμάς να διορθωθούμε. Αλλά εμείς παραμένοντας στις κακομοιριές μας αδικούμε τους Αγίους, γιατί δεν μπορούν να λάβουν την τέλεια δόξα, την οποία θα λάβουν μετά την μέλλουσα Κρίση.

Η προσευχή και τα μνημόσυνα για τους κεκοιμημένους

- Γέροντα, οι υπόδικοι νεκροί μπορούν να προ-σεύχοντε;

Έρχονται σε συναίσθηση και ζητούν βοήθεια, αλλά δεν μπορούν να βοηθήσουν τον εαυτό τους. Όσοι βρίσκονται στον Άδη μόνον ένα πράγμα θα ήθελαν από τον Χριστό: να ζήσουν πέντε λεπτά, για να μετανοήσουν. Εμείς που ζούμε, έχουμε περιθώρια μετανοίας, ενώ οι καημένοι οι κεκοιμημένοι δεν μπορούν πια μόνοι τους να καλυτερεύσουν την θέση τους, αλλά περιμένουν από μας βοήθεια. Γι' αυτό έχουμε χρέος να τους βοηθούμε με την προσευχή μας.

Μου λέει ο λογισμός ότι μόνον το δέκα τοις εκατό από τους υπόδικους νεκρούς βρίσκονται σε δαιμονική κατάσταση και, εκεί που είναι, βρίζουν τον Θεό, όπως οι

δαίμονες. Δεν ζητούν βοήθεια, αλλά και δεν δέχονται βοήθεια. Γιατί, τί να τους κάνει ο Θεός; Σαν ένα παιδί που απομακρύνεται από τον πατέρα του, σπαταλάει όλη την περιουσία του και από πάνω βρίζει τον πατέρα του. Ε, τι να το κάνη αυτό ο πατέρας του; Οι άλλοι όμως υπόδικοι, που έχουν λίγο φιλότιμο, αισθάνονται την ενοχή τους, μετανοούν και υποφέρουν για τις αμαρτίες τους. Ζητούν να βοηθηθούν και βοηθιούνται θετικά με τις προσευχές των πιστών. Τους δίνει δηλαδή ο Θεός μια ευκαιρία, τώρα που είναι υπόδικοι, να βοηθηθούν μέχρι να γίνει η Δευτέρα Παρουσία. Και όπως σ' αυτήν την ζωή, αν κάποιος είναι φίλος με τον βασιλιά, μπορεί να μεσολαβήσει και να βοηθήσει έναν υπόδικο, έτσι και αν είναι κανείς «φίλος» με τον Θεό, μπορεί να μεσολαβήσει στον Θεό με την προσευχή του και να μεταφέρει τους υπόδικους νεκρούς από την μια «φυλακή» σε άλλη καλύτερη, από το ένα «κρατητήριο» σε ένα άλλο καλύτερο. Ή ακόμη μπορεί να τους μεταφέρει και σε «δωμάτιο» ή σε «διαμέρισμα».

Όπως ανακουφίζουμε τους φυλακισμένους με αναψυκτικά κ.λπ. που τους πηγαίνουμε, έτσι και τους νεκρούς τους ανακουφίζουμε με τις προσευχές και τις ελεημοσύνες που κάνουμε για την ψυχή τους. Οι προσευχές των ζώντων για τους κεκοιμημένους και τα μνημόσυνα είναι η τελευταία ευκαιρία που δίνει ο Θεός στους κεκοιμημένους να βοηθηθούν, μέχρι να γίνει η τελική Κρίση. Μετά την δίκη δεν θα υπάρχει πλέον δυνατότητα να βοηθηθούν.

Ο Θεός θέλει να βοηθήσει τους κεκοιμημένους, γιατί πονάει για την σωτηρία τους, αλλά δεν το κάνει, γιατί έχει αρχοντιά. Δεν θέλει να δώσει δικαίωμα στον διάβολο να πει: «Πως τον σώζεις αυτόν, ενώ δεν κοπίασε;». Όταν όμως εμείς προσευχώμαστε για τους κεκοιμημένους, Του δίνουμε το δικαίωμα να επεμβαίνει. Περισσότερο μάλιστα συγκινείται ο Θεός, όταν κάνουμε προσευχή για τους κεκοιμημένους παρά για τους ζώντες.

Γι' αυτό και η Εκκλησία μας έχει τα κόλλυβα, τα μνημόσυνα. Τα μνημόσυνα είναι ο καλύτερος δικηγόρος για τις ψυχές των κεκοιμημένων. Έχουν την δυνατότητα και από την κόλαση να βγάλουν την ψυχή. Κι εσείς σε κάθε Θεία Λειτουργία να διαβάζετε κόλλυβο για τους κεκοιμημένους. Έχει νόημα το σιτάρι. «Σπείρεται εν φθορά, εγείρεται εν αφθαρσίᾳ», λέει η Γραφή. Στον κόσμο μερικοί βαριούνται να βράσουν λίγο σιτάρι και πηγαίνουν στην εκκλησία σταφίδες, κουραμπιέδες, κουλουράκια, για να τα διαβάσουν οι ιερείς. Και βλέπεις, εκεί στο Άγιον Όρος κάτι γεροντάκια τα καημένα σε κάθε Θεία Λειτουργία κάνουν κόλλυβο και για τους κεκοιμημένους και για τον Άγιο που γιορτάζει, για να έχουν την ευλογία του.

- Γέροντα, αυτοί που έχουν πεθάνει πρόσφατα έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από προσευχή;

Εμ, όταν μπαίνη καποιος στην φυλακή, στην αρχή δεν δυσκολεύεται πιο πολύ; Να κάνουμε προσευχή για τους κεκοιμημένους που δεν ευαρέστησαν στον Θεό, για να κάνει κάτι και γι' αυτούς ο Θεός. Ιδίως, όταν ξέρουμε ότι κάποιος ήταν σκληρός - θέλω να πω, ότι φαινόταν σκληρός, γιατί μπορεί να νομίζουμε ότι ήταν σκληρός, αλλά στην πραγματικότητα να μην ήταν- και είχε και αμαρτωλή ζωή, τότε να κάνουμε πολλή προ-σευχή, Θείες Λειτουργίες, Σαρανταλείτουργα για την ψυχή του και να δίνουμε ελεημοσύνη σε φτωχούς για την σωτηρία της ψυχής του, για να ευχηθούν οι φτωχοί «ν' αγιάσουν τα κόκκαλά του», ώστε να καμφθή ο Θεός και να τον ελεήση. Έτσι, ό,τι δεν έκανε εκείνος, το κάνουμε εμείς γι' αυτόν. Ενώ ένας άνθρωπος που είχε καλωσύνη, ακόμη και αν η ζωή του δεν ήταν καλή, επειδή είχε καλή διάθεση, με λίγη προσευχή πολύ βοηθιέται.

Έχω υπ' όψιν μου γεγονότα που μαρτυρούν πόσο οι κεκοιμημένοι βοηθιούνται με την προσευχή πνευ-ματικών ανθρώπων. Κάποιος ήρθε στο Καλύβι και μου είπε με κλάματα: «Γέροντα, δεν έκανα προσευχή για κάποιον γνωστό μου κεκοιμημένο και μου παρουσιάσθηκε στον ύπνο μου» . «Είκοσι μέρες, μου είπε, έχεις να με βοηθήσης με ξέχασες και υποφέρω». Πράγματι, μου λέει, εδώ και είκοσι μέρες είχα ξεχασθεί με διάφορες μέριμνες και ούτε για τον εαυτό μου δεν προσευχόμουν».

- Όταν, Γέροντα, πεθάνη κάποιος και μας ζητήσουν να προσευχηθούμε γι' αυτόν, είναι καλό να κάνουμε κάθε μέρα ένα κομποσχοίνι μέχρι τα σαράντα;

Άμα κάνεις κομποσχοίνι γι' αυτόν, βάλε και άλλους κεκοιμημένους. Γιατί να πάει μια αμαξοστοιχία στον προορισμό της με έναν μόνον επιβάτη, ενώ χωράει και άλλους; Πόσοι κεκοιμημένοι έχουν άναγκη οι καημένοι και ζητούν βοήθεια και δεν έχουν κανέναν να προσευχηθεί γι' αυτούς!

Μερικοί κάθε τόσο κάνουν μνημόσυνο μόνο για κάποιον δικό τους. Με αυτόν τον τρόπο δεν βοηθιέται ούτε ο δικός τους, γιατί η προσευχή τους δεν είναι τόσο ευάρεστη στον Θεό. Αφού τόσα μνημόσυνα έκαναν γι' αυτόν, ας κάνουν συγχρόνως και για τους ξένους.

- Γέροντα, με απασχολεί μερικές φορές η σωτηρία του πατέρα μου, γιατί δεν είχε καμμιά σχέση με την Εκκλησία.

Δεν ξέρεις την κρίση του Θεού την τελευταία στιγμή. Πότε σε απασχολεί; Κάθε Σάββατο;

- Δεν έχω παρακολουθήσει, αλλά γιατί το Σάββατο;

Γιατί αυτήν την ημέρα την δικαιούνται οι κεκοιμημένοι.

- Γέροντα, οι νεκροί που δεν έχουν ανθρώπους να προσεύχωνται γι' αυτούς βοηθιούνται από τις προσευχές εκείνων που προσεύχονται γενικά για τους κεκοιμημένους;

Και βέβαια βοηθιούνται. Εγώ, όταν προσεύχομαι για όλους τους κεκοιμημένους, βλέπω στον ύπνο μου τους γονείς μου, γιατί αναπαύονται από την προσευχή που κάνω. Κάθε φορά που έχω Θεία Λειτουργία, κάνω και γενικό μνημόσυνο για όλους τους κεκοιμημένους και εύχομαι για τους βασιλείς, για τους αρχιερείς κ.λπ. και στο τέλος λέω «και υπέρ ων τα ονόματα ουκ εμνημονεύθησαν». Αν καμιά φορά δεν κάνω ευχή για τους κεκοιμημένους, παρουσιάζονται γνωστοί κεκοιμημένοι μπροστά μου. Έναν συγγενή μου, που είχε σκοτωθεί στον πόλεμο, τον είδα ολόκληρο μπροστά μου μετά την Θεία Λειτουργία, την ώρα του μνημοσύνου, γιατί αυτόν δεν τον είχα ολόκληρο γραμμένο με τα ονό-ματα των κεκοιμημένων, επειδή μνημονευόταν στην Προσκομιδή με τους ηρωικώς πεσόντες. Κι εσείς στην Αγία Πρόθεση να μη δίνετε να μνημονευθούν μόνον ονόματα ασθενών, αλλά και ονόματα κεκοιμημένων, γιατί μεγαλύτερη ανάγκη έχουν οι κεκοιμημένοι.

Το καλύτερο μνημόσυνο για τους κεκοιμημένους

Το καλύτερο από όλα τα μνημόσυνα που μπορούμε να κάνουμε για τους κεκοιμημένους είναι η προσεκτική ζωή μας, ο αγώνας που θα κάνουμε, για να κόψουμε τα ελαττώματά μας και να λαμπικάρουμε την ψυχή μας. Γιατί η δική μας ελευθερία από τα υλικά πράγματα και από τα ψυχικά πάθη, έκτος από την δική μας ανακούφιση, έχει ως αποτέλεσμα και την ανακούφιση των κεκοιμημένων προπάππων όλης της γενιάς μας. Οι κεκοιμημένοι νιώθουν χαρά, όταν ένας απόγονός τους είναι κοντά στον Θεό. Αν εμείς δεν είμαστε σε καλή πνευματική κατάσταση, τότε υποφέρουν οι κεκοιμημένοι γονείς μας, ο παππούς μας, ο προπάππος μας, όλες οι γενεές. «Δες τι απογόνους κάναμε!», λένε και στενοχωριούνται. Αν όμως είμαστε σε καλή πνευματική κατάσταση, ευφραίνονται, γιατί και αυτοί έγιναν συνεργοί να γεννηθούμε και ο Θεός κατά κάποιον τρόπο υποχρεώνεται να τους βοηθήσει. Αυτό δηλαδή που θα δώσει χαρά στους κεκοιμημένους είναι να αγωνισθούμε να ευαρεστήσουμε στον Θεό με την ζωή μας, ώστε να τους συναντήσουμε στον Παράδεισο και να ζήσουμε όλοι μαζί στην αιώνια ζωή.

Επομένως, αξίζει τον κόπο να χτυπήσουμε τον παλαιό μας άνθρωπο, για να γίνει καινός και να μη βλάπτει πια ούτε τον εαυτό του ούτε άλλους ανθρώπους, αλλά να βοηθάει και τον εαυτό του και τους άλλους, είτε ζώντες είναι είτε κεκοιμημένοι.

Η παρρησία των δικαίων προς τον Θεό

- Γέροντα, στην προς Αρχαρίους Επιστολή σας γράφετε: «Παρόλο που καταλαβαίνουν οι αληθινοί μοναχοί ότι αυτό που απολαμβάνουν σ' αυτήν την ζωή είναι μέρος της χαράς του Παραδείσου και ότι στον Παράδεισο θα είναι περισσότερη, εν τούτοις από πολλή αγάπη προς τον πλησίον τους θέλουν να ζήσουν επί της γης, για να βοηθούντους ανθρώπους με την προσευχή, να επεμβαίνη ο Θεός και να βοηθιέται ο κόσμος».

Γράψε: «Θέλουν να ζήσουν επί της γης, για να συμπάσχουν με τους ανθρώπους και να τους βοηθούν με την προσευχή».

- Στην άλλη ζωή, Γέροντα, ένας σωστός μοναχός πάλι δεν θα βοηθάει με την προσευχή του τους ανθρώπους;

Και στην άλλη ζωή θα βοηθάει με την προσευχή του, αλλά δεν θα υποφέρει, ενώ τώρα συμπάσχει δεν περνάει χαρούμενα εδώ, «με χαρούμενη την όψη και με βλέμμα λαμπερό! Όσο όμως υποφέρει για τον πλησίον του, τόσο ανταμείβεται με θεία παρηγοριά, και αυτό είναι κατά κάποιον τρόπο και η πληροφορία ότι βοηθιέται ο άλλος. Αύτη η παραδεισένια χαρά είναι η θεία ανταμοιβή για τον πόνο που νιώθει για τον αδελφό του.

- Δηλαδή, Γέροντα, οι Άγιοι που επικαλούμαστε να μας βοηθήσουν δεν συμπάσχουν μαζί μας;

Εκεί δεν έχει πόνο, βρε παιδάκι μου! Στον Παράδεισο υποφέρουν; «Ένθα ουκ ἔστι πόνος ου λύπη ου στεναγμός» δεν λέει;

Ύστερα οι Άγιοι έχουν υπό όψιν τους την θεία ανταμοιβή που θα λάβουν όσοι άνθρωποι βασανίζονται σ' αυτήν την ζωή και αυτό τους κάνει να χαίρονται. Μα και ο ίδιος ο Θεός που έχει τόση αγάπη, τόση ευσπλαχνία, πως αντέχει αυτόν τον μεγάλο πόνο των ανθρώπων; Αντέχει, γιατί έχει υπέρ όψιν Του την θεία ανταμοιβή που τους περιμένει. Όσο δηλαδή βασανίζονται εδώ οι άνθρωποι, τόσο τους αποταμιεύει εκεί ουράνιο μισθό. Ενώ εμείς αυτά δεν τα βλέπουμε και συμπάσχουμε με όσους υποφέρουν. Γι' αυτό, όταν κάποιος τα βλέπει λίγο αυτά και έχει υπέρ όψιν του την ανταμοιβή που θα λάβουν, δεν υποφέρει τόσο πολύ.

- Όταν, Γέροντα, παρακαλούμε τον Θεό να βοηθήσει κάποιον κεκοιμημένο που δεν

έχει ανάγκη, πάει χαμένη αυτή η προσευχή;

- Πως να πάει χαμένη; Όταν λέμε «ανάπαιουσον τον τάδε» και αυτός είναι σε καλή θέση στην άλλη ζωή, δεν παρεξηγείται ίσα-ίσα συγκινείται. «Για δες, λέει, εγώ είμαι σε καλή θέση και εκείνοι αγωνιούν», οπότε φιλοτιμείται και μας βοηθάει πιο πολύ, πρεσβεύοντας στον Θεό για μας. Άλλα που να ξέρεις σε τι κατάσταση βρίσκεται ο άλλος; Φυσιολογικά κάνεις ευχή πρώτα γι' αυτούς που γνωρίζεις ότι με την ζωή τους λύπησαν τον Θεό και εύχεσαι και για άλλες ανάλογες περιπτώσεις και ύστερα εύχεσαι και για όλους τους κεκοιμημένους.

Η μέλλουσα Κρίση

- Γέροντα, πως εξαγνίζεται η ψυχή;

Όταν ο άνθρωπος εργασθεί τις εντολές του Θεού, κάνει δουλειά στον εαυτό του και καθαρισθεί από τα πάθη, τότε ο νους φωτίζεται, φθάνει σε ύψος θεωρίας, και η ψυχή λαμπρύνεται και γίνεται όπως ήταν πρίν από την πτώση των Πρωτοπλάστων. Σε τέτοια κατάσταση θα βρίσκεται μετά την ανάσταση των νεκρών. Μπορεί όμως ο άνθρωπος να δει την ανάσταση της ψυχής του πριν από την κοινή ανάσταση, αν καθαρισθεί τελείως από τα πάθη. Το σώμα του τότε θα είναι αγγελικό, άυλο, και δεν θα νοιάζεται για τροφή υλική.

- Γέροντα, πως θα γίνη η μέλλουσα Κρίση;

Στην μέλλουσα Κρίση θα αποκαλυφθεί σε μια στιγμή η κατάσταση του κάθε ανθρώπου και μόνος του καθένας θα τραβήξει για 'κει που είναι. Καθένας θα βλέπει σαν σε τηλεόραση τα δικά του χάλια και την πνευματική κατάσταση του άλλου. Θα καθρεφτίζει τον εαυτό του στον άλλον και θα σκύβει το κεφάλι και θα πηγαίνει στην θέση του. Δεν θα μπορεί λ.χ. να πει μια νύφη που καθόταν μπροστά στην πεθερά της σταυροπόδι και η πεθερά της με σπασμένο πόδι φρόντιζε το εγγονάκι: «γιατί, Χριστέ μου, βάζεις την πεθερά μου στον Παράδεισο κι εμένα δεν με βάζεις;», επειδή θα έρχεται μπροστά της εκείνη η σκηνή. Θα θυμάται την πεθερά της που στεκόταν όρθια με σπασμένο πόδι και φρόντιζε το εγγονάκι της και δεν θα έχει μούτρα να πάει στον Παράδεισο, αλλά ούτε και θα χωράει στον Παράδεισο. Ή οι μοναχοί θα βλέπουν τι δυσκολίες, τι δοκιμασίες είχαν οι κοσμικοί και πως τις αντιμετώπισαν και, αν δεν έχουν ζήσει σωστά, θα σκύψουν το κεφάλι και θα τραβήξουν μόνοι τους για εκεί που θα είναι.

Θα δουν εκεί οι μοναχές, που δεν ευαρέστησαν στον Θεό, ηρωίδες μάνες, που ούτε υποσχέσεις έδωσαν, ούτε τις ευλογίες και τις ευκαιρίες τις δικές τους είχαν, πως αγωνίσθηκαν και σε τι κατάσταση πνευματική έφθασαν, και εκείνες, καλόγριες, με τι μικροπρέπειες ασχολούνταν και βασανίζονταν, και θα ντρέπονται! Έτσι μου λέει

ο λογισμός ότι θα γίνη η Κρίση. Δεν θα πει δηλαδή ο Χριστός: «έλα εδώ εσύ, τι έκανες;» η «εσύ θα πας στην κόλαση, εσύ στον Παράδεισο», αλλά ο καθένας θα συγκρίνει τον εαυτό του με τον άλλον και θα τραβήξει για εκεί που θα είναι.

Η μέλλουσα ζωή

- Γέροντα, έφερα γλυκά να κεράσετε.

Δες πως χαίρονται! Στην άλλη ζωή θα λέμε: «Με τι χαζά χαιρόμασταν! Τι μας συγκινούσαν τότε!». Ενώ τώρα σκιρτάει η καρδιά γι' αυτά.

- Γέροντα, πως θα το καταλάβουμε αυτό από τώρα;

Άμα το καταλάβετε αυτό από τώρα, δεν θα το πείτε μεθαύριο στην άλλη ζωή. Πάντως, όσοι βρίσκονται εκεί επάνω, καλά περνούν. Ξέρεις τι εργόχειρο κάνουν εκεί στον Ουρανό; Συνέχεια δοξολογούν τον Θεό.

- Γέροντα, γιατί το σώμα Του νεκρού λέγεται «λείψανο»;

Γιατί είναι ότι μένει εδώ στην γη από τον άνθρωπο μετά τον θάνατο. Ο κυρίως άνθρωπος, που είναι η ψυχή, φεύγει στον Ουρανό. Στην μέλλουσα Κρίση θα αναστήσει ο Θεός και το σώμα, για να κριθεί με αυτό ο άνθρωπος, γιατί με αυτό έζησε και αμάρτησε. Στην άλλη ζωή όλοι θα έχουν το ίδιο σώμα - πνευματικό σώμα-, το ίδιο ανάστημα, και οι κοντοί και οι ψηλοί, την ίδια ηλικία, και οι νέοι και οι γέροι και τα μωρά, αφού η ψυχή είναι ίδια. Θα υπάρχει δηλαδή μια αγγελική ηλικία.

- Γέροντα, στην άλλη ζωή όσοι θα είναι στην Κόλα-ση θα βλέπουν αυτούς που θα είναι στον Παράδεισο;

Κοίταξε, όπως αυτοί που είναι την νύχτα έξω στο σκοτάδι βλέπουν όσους είναι μέσα σε ένα δωμάτιο φωτισμένο, έτσι και όσοι θα βρίσκονται στην κόλα-ση θα βλέπουν όσους θα είναι στον Παράδεισο. Και αυτό θα είναι μεγαλύτερη κόλαση. Όπως πάλι όσοι την νύχτα είναι στο φως, δεν βλέπουν αυτούς που είναι έξω στο σκοτάδι, έτσι και αυτοί που θα βρίσκονται στον Παράδεισο δεν θα βλέπουν αυτούς που θα είναι στην κόλαση. Γιατί, αν έβλεπαν τους κολασμένους, θα πονούσαν, θα θλίβονταν για την ταλαιπωρία τους, και δεν θα απολάμβαναν τον Παράδεισο, αλλά εκεί «ουκ εστί πόνος...». Και όχι μόνο δεν θα τους βλέπουν, αλλά ούτε θα θυμούνται αν είχαν αδελφό ή πατέρα ή μητέρα, αν δεν είναι και εκείνοι στον Παράδεισο. «Εν εκείνη τη ημέρα απολούνται πάντες οι διαλογισμοί αυτού» λέει ο Ψαλμωδός. Γιατί, άμα τους θυμούνται, πως θα είναι Παράδεισος; Αυτός μάλιστα που θα είναι στον Παράδεισο, θα νομίζουν ότι δεν θα υπάρχουν άλλοι άνθρωποι,

ούτε θα θυμούνται τις αμαρτίες που είχαν κάνει. Γιατί, αν θυμούνται τις αμαρτίες τους, δεν θα αντέχουν από φιλότιμο στην σκέψη ότι λύπησαν τον Θεό.

Η ποσότητα πάλι της χαράς του καθενός στον Παράδεισο θα είναι διαφορετική. Άλλος θα έχει μια δαχτυλήθρα χαρά, άλλος ένα ποτήρι, άλλος μια ολόκληρη δεξαμενή. Όλοι όμως θα αισθάνονται πλήρεις και κανένας δεν θα ξέρει το μέγεθος της χαράς, της αγαλλιάσεως, του άλλου. Τα κανόνισε έτσι ο Καλός Θεός, γιατί, αν γνώριζε ο ένας ότι ο άλλος έχει περισσότερη χαρά, δεν θα ήταν τότε Παράδεισος, επειδή θα υπήρχε το «γιατί εκείνος να έχει περισσότερη χαρά και εγώ λιγότερη;». Δηλαδή καθένας θα βλέπει στον Παράδεισο την δόξα του Θεού ανάλογα με την καθαρότητα των οφθαλμών της ψυχής του. Η ορατότητα όμως δεν θα καθορισθεί από τον Θεό, άλλα θα εξαρτηθεί από την δική του καθαρότητα.

- Γέροντα, μερικοί δεν πιστεύουν ότι υπάρχει κόλαση και Παράδεισος.

Δεν πιστεύουν ότι υπάρχει κόλαση και Παράδεισος; Πως είναι δυνατόν οι νεκροί να μείνουν στην ανυπαρξία, αφού είναι ψυχές; Ο Θεός είναι αθάνατος και ο άνθρωπος είναι κατά χάριν αθάνατος. Επομένως αθάνατος θα είναι και στην κόλαση. Ύστερα τον Παράδεισο και την κόλαση τα ζει η ψυχή μας σε έναν βαθμό και από αυτήν την ζωή, ανάλογα με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται. Όταν κάποιος έχει τύψεις συνειδήσεως και νιώθει φόβο, ταραχή, άγχος, απελπισία, η είναι κυριευμένος από μίσος, από φθόνο κ.λπ., τότε ζει την κόλαση. Ενώ, όταν μέσα του υπάρχη αγάπη, χαρά, ειρήνη, πραότητα, καλοσύνη κ.λπ., τότε ζει τον Παράδεισο. Όλη η βάση είναι η ψυχή, γιατί αυτή είναι που αισθάνεται και την χαρά και τον πόνο. Να, πήγαινε σε έναν πεθαμένο και πες του τα πιο ευχάριστα πράγματα, λ.χ. «ήρθε ο αδελφός σου από την Αμερική» κ.λπ., δεν θα καταλάβει τίποτε. Αν του σπάσεις τα χέρια, τα πόδια, πάλι δεν θα καταλάβει. Επομένως η ψυχή είναι που αισθάνεται. Αυτά όλα δεν τους προβληματίζουν; Ή, ας υποθέσουμε, βλέπεις ένα ωραίο, ένα ευχάριστο όνειρο, χαίρεσαι, χτυπάει γλυκά η καρδιά σου και, δεν θέλεις να τελείωσει. Ξυπνάς και στενοχωριέσαι, γιατί ξύπνησες. Ή βλέπεις ένα άσχημο όνειρο, ότι έπεσες λ.χ. και έσπασες τα πόδια σου, και υποφέρεις, κλαίς. Από την αγωνία σου ξυπνάς με δάκρυα στα μάτια, βλέπεις ότι δεν έπαθες τίποτε και λες: «Ευτυχώς όνειρο ήταν!». Δηλαδή συμμετέχει η ψυχή. Από ένα άσχημο όνειρο υποφέρει κανείς περισσότερο από ό,τι στην πραγματικότητα, όπως και ο άρρωστος υποφέρει πιο πολύ την νύχτα απ' ό,τι την ημέρα. Έτσι και όταν πεθάνει ο άνθρωπος, αν πάει στην κόλαση, θα είναι πιο οδυνηρό. Σκεφθήτε να ζει κανείς ένα αιώνιο εφιαλτικό όνειρο και να βασανίζεται αιώνια! 'Εδώ δεν μπορείς να αντέξεις για λίγα λεπτά ένα άσχημο όνειρο, άντε τώρα αιώνια -Θεός φυλάξοι- να είσαι μέσα στην θλίψη. Γι' αυτό καλύτερα να μην πάμε στην κόλαση λέτε, εσείς τι λέτε;

- Τόσον καιρό, Γέροντα, κάνουμε αγώνα να μην πάμε στην κόλαση λέτε, εκεί να

καταλήξουμε;

Αν δεν έχουμε μυαλό, εκεί θα πάμε. Εγώ εύχομαι ή όλοι στον Παράδεισο ή κανένας στην κόλαση... Καλά δεν λέω; Είναι πολύ βαρύ, μετά από όσα έκανε ο Θεός για μας τους ανθρώπους, να πάμε στην κόλαση και να Τον λυπήσουμε. Ο Θεός να φυλάξει, όχι μόνον άνθρωπος, αλλά ούτε πουλί να μην πάει στην κόλαση. Ο Καλός Θεός ας μας δώσει καλή μετάνοια, για να μας βρει ο θάνατος σε καλή πνευματική κατάσταση και, να αποκατασταθούμε στην Ουράνια Βασιλεία Του. Αμήν.

του Γέροντος Παϊσίου Αγιορείτου

Από το βιβλίο «Λόγοι Δ' – Οικογενειακή ζωή»

Πηγή: titomixelakis.com